

Vietnamese
05 October 1998

Bệnh suyễn và môi trường làm việc

Asthma at work

Bệnh suyễn và môi trường làm việc

Asthma at work

Anh Văn không hiểu sao vào những ngày cuối tuần hay vào dịp hăng, xướng nghỉ hè bệnh suyễn của anh có vẻ nhẹ hơn là khi anh đi làm. Trước khi làm lò bánh mì, anh cũng chưa bao giờ bị bệnh suyễn cả.

Bác sĩ của anh đề nghị: "Có thể triệu chứng suyễn là do những gì anh hít thở tại nơi làm việc. Tôi sẽ sắp xếp việc thử nghiệm để tìm xem sao"

Ở Úc, có nhiều người mắc phải bệnh suyễn. Người ta ước tính trong số bốn trẻ em, lại có một em mắc phải bệnh này. Trong số các em thiếu niên, cứ bảy em lại có một em bị suyễn và người lớn có một người là nạn nhân của chứng này. Suyễn làm cho khí quản trở nên mẫn cảm với nhiều thứ, kể cả phấn hoa, bụi và khói thuốc lá. Khi hít phải những "tác tố" nói trên, khí quản phản ứng bằng cách thu hẹp lại, làm cho người bệnh thấy khó thở. Triệu chứng của suyễn gồm thở khô khè, ho khan, nặng ngực, thở hổn hển. Những người bị suyễn còn có thể bị các triệu chứng vừa kể khi tập thể dục hay làm việc quá sức hoặc quá xúc động hay buồn phiền.

Những người như anh Văn bị một chứng suyễn gọi là "chứng suyễn nghề nghiệp" (occupational asthma); nghĩa là bệnh suyễn do một tác tố nào đó tại nơi làm việc gây ra. "Chứng suyễn nghề nghiệp" có thể làm cho một người vốn dĩ khỏe mạnh, không bệnh tật bị mắc bệnh suyễn vì hít phải một thứ gì đó tại nơi làm việc. Đây là trường hợp của anh Văn. Bệnh suyễn loại này không xảy ra ngay, nhưng có thể hàng tuần, hàng tháng hay cả năm sau mới bộc phát.

Những nghề nào dễ gây ra bệnh suyễn? Trước hết phải kể những nghề như chế biến thức ăn (đặc biệt là nghề làm bánh mì), lắp ráp hay sửa chữa máy móc điện tử, hóa chất và luyện kim, nhân viên y tế và các ngành kỹ nghệ liên quan đến sơn dầu, nhựa dẻo (plastic) và gỗ. Một số các hóa chất có thể gây ra bệnh suyễn gồm các dung dịch dùng để rửa bụi sắt hay hóa chất dùng trong ngành sơn xịt; bụi vi sinh (dust mites) bám ở

các loài côn trùng hay thú vật (như gián, sò, hến, len và các loài thú nuôi ở phòng thí nghiệm), hạt gạo, cám gạo, bột, rơm, trà và cà phê.

Nhưng dĩ nhiên như vậy không có nghĩa là bất cứ ai làm ở lò bánh mì hay ngành sơn xịt đều có thể bị suyễn cả. Cũng không có nghĩa là bất cứ người nào bị bệnh suyễn đều là do những hóa chất hay vật liệu họ dùng tại nơi làm việc gây ra. Lý do tại sao, tuy làm cùng chỗ, nhưng có người bị suyễn, có người không hiện cũng chưa ai rõ. Tuy nhiên, nếu có thân nhân bị suyễn hay dị ứng, quý vị sẽ dễ mắc hơn. Một điểm quan trọng nữa mọi người cần nhớ là một "tác tố" làm cho một người nào đó bị suyễn lên cơn, có thể không ảnh hưởng gì đến người khác cả. Thí dụ, có người phản ứng với khói thuốc, hay lên cơn khi hít phải khói thuốc, nhưng lại không phản ứng với bụi vi sinh dính trên người thú vật.

Nếu nghi mình bị "chứng suyễn nghề nghiệp", quý vị nên làm gì? Nên báo cho bác sĩ gia đình của mình biết. Nếu nghĩ quý vị bị "chứng suyễn nghề nghiệp", họ sẽ giới thiệu quý vị sang một nhà chuyên môn. Nếu khám phá ra sớm nguyên nhân của "chứng suyễn nghề nghiệp", quý vị chỉ cần đổi chỗ làm là có thể hết bệnh. Trường hợp của anh Văn chẳng hạn, người chủ chỉ cần đổi anh sang một khu khác là chứng suyễn của anh nhẹ thấy rõ.

Muốn hiểu thêm về chứng suyễn, xin quý vị liên lạc với Cơ Quan Chuyên Môn Về Suyễn NSW (Asthma Foundation of NSW) điện thoại số (02) 9906 3233.

Địa chỉ và số điện thoại tại các nơi nêu trên hoàn toàn chính xác trong lúc bài này được viết. Tuy nhiên vì các chi tiết này thường thay đổi, muốn cho chắc chắn xin quý vị xem lại trong niên giám điện thoại.